

EU:s påverkan på svensk energipolitik och dess styrmedel

Värme- och Kraftkonferensen 2012,
Morgondagens energisystem

Daniel Friberg
Energimyndigheten

12 november 2012,
Waterfront Congress Centre
Stockholm

EU-politiska mål

EU:s strategi för klimat och energi 2020: 20-20-20

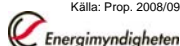
- 20 % ökad energieffektivitet (jämfört med projektioner)
- 20 % förnybar energi
- 20 % mindre växthusgasutsläpp (jämfört med 1990)

Svenska energipolitiska mål till år 2020

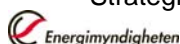
- 50 procent förnybar energi
- 10 procent förnybar energi i transportsektorn
- 20 procent effektivare energianvändning (2008-2020)
- 40 procent minskning av utsläppen av klimatgaser för den icke handlande sektorn, varav 2/3 inom Sverige
- 20 procent mindre energianvändningen i bostäder och lokaler till 2020 (och 50 procent till 2050 i förhållande till energianvändningen 1995.)

Källa: Prop. 2008/09:163 En sammanhållen klimat- och energipolitik.

Energieffektiviseringsdirektivet (2012/27/EU)

- Sammanslagning av kraftvärmedirektivet (2004/8/EG) och energitjänstedirektivet (2006/32/EG).
- Ska vara implementerat i svensk lag maj/juni 2014
- Slutkompromiss om 17 % energieffektivisering till 2020 (mot 2007 och projektioner)
- 1,5 procent energieffektivisering/år 2014–2020 av levererad/distribuerad energi Åtgärderna ska göras i slutanvändningen, målet sätts enligt leveranserna. (Sveriges utgångspunkt - inte använda kvotpliktssystem, styrmedelsförslag vid årsskiftet).
- Främjande av effektiv värme och kyla (art. 14).
- Krav på mätningar och fakturering (Faktureringen ska vara baserad på faktiskt konsumtion 31 december 2014).
- Strategier för renoveringar för energieffektivisering i byggnader.

Artikel 14 EED

- Kraftvärme och restvärme ska främjas.
- Planering av eller ombyggnation av kraftverk ska göra CBA. Lönsamt bygga kraftvärmeverk istället? (Ej särskilt applicerbart i Sverige).
- Fjärrvärmeföretag som prospekterar ny fjärrvärme måste göra en CBA. Är det lönsamt att använda restvärme istället?
- Planering av ny industriell tillverkning med restvärme ska göra CBA. Möjligt att få avsättning för restvärmen?
- Undantag: < 20 MW, kärnkraft, CCS, topplast < 1500 h/år.

Implementerandet i Sverige (Artikel 14)

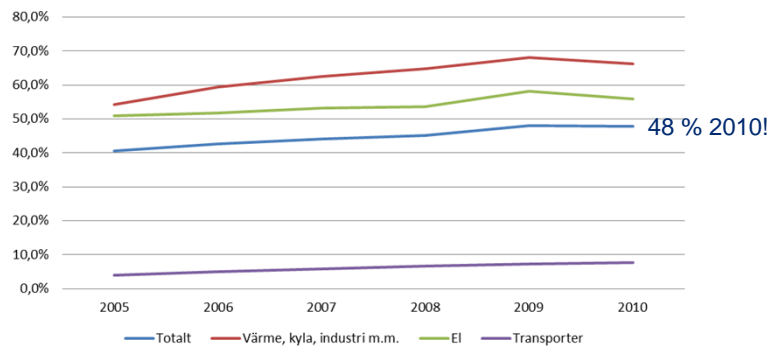
- *"Uppdrag att utreda och föreslå principer för redovisning av restvärmepotentialen vid projektering av ny fjärrvärmeproduktion". (EM) Redovisas 15 april 2013.*
- *Reglerat tillträde till fjärrvärmenäten (EI) Redovisas 31 mars 2013.*
- *Potentialbedömning av kraftvärme, fjärrvärme och fjärrkyla - utifrån artikel 14 i energieffektiviseringsdirektivet. (Fjärrsynprogrammet, Profu) Prel. slutsatser februari 2013*
- *Tilläggsuppdrag av Näringsdepartementet (EM)*

Förnybartdirektivet (2009/28/EG)

- Sveriges mål 49% (50% enligt riksdagsbeslut) till 2020

Andel förnybar energi i Sverige

- Ökningen sedan 1990 – till stor del p.g.a. biomassa-användning inom värme- och elproduktion
- Ökad användning av värmepumpar

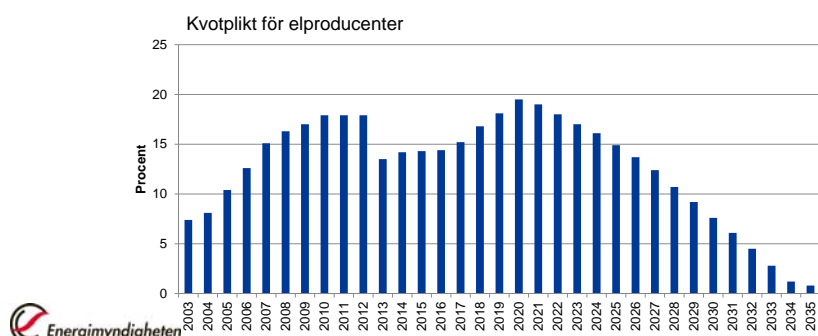
Implementerandet av förnybartdirektivet i Sverige

- Mycket har redan gjorts: *CO₂-beskattning 1991. Ökande beskattning av fossila bränslen över åren. Lägre beskattning av kraftvärme mot värme. Elcertifikatsystemet infördes innan förnybartdirektivet.*
- Hållbarhetskriterier för flytande biobränslen.
- Metoder för beräkningar av förnybart (Fjärrvärme, värmepumpar, sol etc.)
- Byggregler – Krav på förnybart som energikälla i nybyggnation.
 - Krav på certifiering av installatörer.
- Förslag: Hållbarhetskriterier för fasta biobränslen (Sverige är emot liksom Finland, Österrike, Baltstaterna och Slovenien).

Elcertifikatsystemet 2003–2035

- Marknadsbaserat stödsystem för elproduktion från förnybara energikällor och torv.
- Ökning med 25 TWh förnybar el till 2020 (relativt 6,5 TWh 2002)
- Nuvarande nivå (2011) 20TWh
- Beviljas: vind, sol, geotermisk, våg, bio, torv, småskalig vattenkraft.

Direktivet om handel med utsläppsrätter (2009/29/EG)

Syfte att minska växthusgasutsläpp på ett kostnadseffektivt sätt (Kyoto/UN)

Ca 730 Svenska anläggningar inom energi- och industrisektorn.

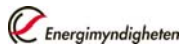
Ca 13 000 anläggningar på EU-nivå = 40 % CO₂ utsläpp.

Större delen av fjärrvärmesektorn i Sverige är inkluderad.

- 2005–2007
 - 2008–2012
 - 2013–2020
- } De flesta utsläppsrätterna har erhållits gratis.
- Nationella allokeringssplaner ersätts av allokeringar på EU-nivå. Utsläppsminskningar inom EU-ETS med 21 % t.o.m. år 2020 jämfört med 2005.
 - Elproducenter måste köpa utsläppsrätter (huvudsakligen genom auktion)
 - Värme och industri får fri tilldelning - baserat på ett visst produktmärke.
 - Tilldelningen sjunker från 80 % per år till 30 % per år t.o.m. 2020.
 - Koldioxidläckageutsatta aktörer erhåller 100 % utsläppsrätter baserat på produktmärke.

Fler direktiv

- Nytt förslag på Energiskattedirektiv (2003/96/EG)
Ingen koldioxidskatt på bränslen inom EU-ETS – Gynnar i så fall produktion av fjärrvärme från värmeverk.
- Direktivet om byggnaders energiprestanda (2010/31/EU)
Alla nya byggnader ska vara *närnollenergibygnader fr.o.m. 2021*, skärpta krav mot dagens byggregler, vidare utredning behövs.
- Bränslekvalitetsdirektivet
Syfte att minska växthusgasutsläppen (högre inblandning av etanol i bensinen)
- Ecodesigndirektivet (2009/125/EG)
Effektivare produkter (Minskad elefterfrågan med ca 2 TWh)

Tack för er tid!

Email: Daniel.friberg@energimyndigheten.se

Energimyndigheten
Eskilstuna, Sverige

www.energimyndigheten.se

